

FORBÍNA

Umělecké sdružení Artes, z. s. - www.zabava-artes.cz

NĚŽNÁ KOMEDIANTKA

Mistr zábavního umění / [Strana 2](#)

MISTŘI SLAVÍ VÝROČÍ! VÍTE KTEŘÍ?

Kdo má letos své kulatiny a půlkulatiny? / [Strana 4](#)

Rozhovor s Jožkou Zemanem
a Tomášem Hejnou / [Strana 8](#)

Předávala se státní
vyznamenání / [Strana 13](#)

Jmenoval se Diego aneb První
cesták se zvukem / [Strana 22](#)

Slovo na úvod

Co na to říct, drazí čtenáři – zaspali jsme!

Tedy samozřejmě ne doslova, ale obzvláště. Covid nás už minul, jiné obtíže se snažíme v Artesu neřešit, protože i když se současná situace týká všech, naším posláním je především propagovat českou kulturu a zábavní umění. A my přesto až nyní vydáváme nové číslo Forbíny, podruhé s novým názvem, v nové grafice a ještě s drobnou úpravou titulky. Ale nemyslete si, že jsme se nesnažili, „flákali“ nebo snad neměli zájem další číslo vydat. Naopak! Ovšem měli jsme v Artesu v poslední době velmi mnoho práce, a tak se vydání Forbíny nepatrně zpozdílo. Omlouváme se, ovšem na dalších řádcích zjistíte, že jsme jinak dělali pro Vás – interpret, kolegy i běžné čtenáře – vše, co se jen dalo. A že jsme odvedli veliký kus práce.

V první řadě jsme pro Vás začali připravovat další ročník Mistra zábavního umění. Předávání cen se uskuteční 25. září, a to v prostorách Divadla Lucie Bílé v Praze, přímo za účasti jeho majitelky. Lucie Bílá se totiž stala oficiálně patronkou tohoto ročníku a Artes s ní v blízké době podepíše memorandum o spolupráci, jména letošních vítězů Vám přineseme v červnové forbíně. I jinak bude letošní ročník výjimečný. Mistr zábavního umění má své nové logo, které bude součástí oficiální tváře této ceny, a zároveň zde bude představena Síň slávy zábavního umění, do které nyní Artes každoročně nominuje několik TOP českých představitelů zábavního umění. Tuto síň můžete již nyní vidět v průchodu Divadla U Hasičů, které se stalo oficiálním partnerem Artesu. Mimo to při předávání cen Mistr zábavního umění poprvé veřejně představíme i nový projekt Legendy zábavního umění, soustředěný na již zesnulé hvězdy českého filmu, divadla a hudby.

Na konci minulého roku jsme pro Vás také modernizovali naše internetové stránky a vytvořili tak kulturně-informační portál, který tištěnou a elektronicky posílanou Forbínu podstatně v mnoha směrech rozšiřuje. Týdně zde přinášíme medailonky upozorňující na životy a úspěchy našich Mistrů, články o historii zábavního umění, články o osobnostech, informace o kulturních aktualitách i recenze na literární a hudební

Obsah čísla

NĚŽNÁ KOMEDIANTKA JITKA MOLAVCOVÁ
/ Strana 2

JUBILANTI ROKU 2022
/ Strana 4

„PODAŘILO SE NÁM ZMĚNIT TVÁŘ ARTESU“ - rozhovor s Jožkou Zemanem a Tomášem Hejnou
/ Strana 8

ARTES NOMINOVAL FAVORITY NA SENIOR PRIX. ZDE JSOU VÝHERCI ROKU 2021
/ Strana 11

PŘEDÁVALA SE STÁTNÍ VYZNAMENÁNÍ. MEZI OCENĚNÝMI BYLI I MISTŘI
/ Strana 13

RESTART ČESKÝCH DIVADEL
/ Strana 14

TOMÁŠ MAGNUSEK SE CHYSTÁ NA LEŽÁKY
/ Strana 15

VZHŮRU ZA LOUTKAMI
/ Strana 16

ČESKÝ NÁRODNÍ SYMFONICKÝ ORCHESTR MÁ GRAMMY
/ Strana 17

BLÍŽÍ SE SVĚT KNIHY PRAHA 2022
/ Strana 17

DIVADLO HYBERNIA PŘIPRAVILO MEZINÁRODNÍ PĚVECKÝ FESTIVAL
/ Strana 17

KALENDÁRIUM
/ Strana 18

UMĚNÍ ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ - ČÁST 4
/ Strana 20

JMENOVAL SE DIEGO ANEB PRVNÍ CESTÁK SE ZVUKEM
/ Strana 22

MALÝ SLOVNÍČEK ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ
/ Strana 25

nosiče související se zábavním uměním. V nejbližších měsících na stránky navážeme dalšími internetovými kanály.

A teď k několika akcím a projektům, které pro Vás připravujeme. V dubnu bychom pro Vás měli vydat první číslo sborníku Apollón, o němž jsme Vás informovali už v minulém čísle. Jde o součást našeho vzdělávacího programu, který je určený především knihovnám a školám, ale zaujme jistě i běžné čtenáře. V Apollónu Vám totiž přeneseme řadu historických zajímavostí, vzpomínkových článků různých osobností, rozhovory o profesních zkušenostech našich VIP a další zajímavosti a témata. Apollón má vycházet čtyřikrát ročně, bude určen k prodeji přes Nakladatelství Olympia i Artes a v omezeném nákladu půjde také na knižní trh, O termínu vydání Vás včas informujeme. Budeme se také podílet na organizaci narozeninového koncertu našeho kolegy Josefa Zímy, který letos slaví 90. narozeniny. A samozřejmě pokračujeme ve spolupráci s nadací Ze srdce a děláme radost našim seniorům.

Tak vidíte, možná jsme se opozdili s vydáním Forbíny o nějaký ten týden, ale určitě jsme nezanedbávali své povinnosti k zábavnímu umění. Myslete tedy na to, až se začtete do dalších řádek našeho časopisu.

Tomáš Hejna

NĚŽNÁ KOMEDIANTKA JITKA MOLAVCOVÁ

Zpěvačka, herečka, moderátorka, muzikantka, spisovatelka i výtvarnice, stále usměvavá a skromná dívka nás baví, dospělí i děti, již víc než padesát let. Je to až k nevíře, ale snad neexistuje nikdo, kdo by jí neznal, ať z živých vystoupení nebo z televize, ať dospělí nebo děti.

Zpěvačka, herečka, moderátorka, muzikantka, spisovatelka i výtvarnice, stále usměvavá a skromná dívka nás baví, dospělí i děti, již víc než padesát let. Je to až k nevíře, ale snad neexistuje nikdo, kdo by jí neznal, ať z živých vystoupení nebo z televize, ať dospělí nebo děti.

Vystudovala polygrafii na Střední průmyslové škole grafické. Její dívčí hlásek – soprán se ale uplatňoval již ve studentských letech, když se souborem Vysoké školy ekonomické mohla cestovat a zpívat v mnoha evropských zemích.

V roce 1970 zvítězila v amatérské talentové soutěži s písničkami Hany Hegerové a téměř hned jí Jiří Suchý nabídl hostování v Semaforu. Tam se okamžitě chytla a otevřela se jí dodnes

trvající cesta herectví a zpívání – a získala jedinečnou a obtížnou úlohu komediální herečky.

V Semaforu začínala jako jedna z „girls“, tedy tak zvaného „křoví“ semaforských hvězd, ale postupně se uplatnila i jako zpěvačka šansonového typu. Už tehdy nazpívala sólově řadu hitů. Nejdříve ve francouzštině, pak i v češtině – například Teď hádej, Hej Tony! a jiných. Proslavila se až v Kytici. Potom následovala Elektrická puma, Smutek bláznivých panen, Jonáš a další hry Semaforu. V roce 1985 se v Jonášovi, dejme tomu v úterý, představila jako slečna Žofie Melicharová, a tato jemně komediální postava se jí stala, jak se říká, osudovou. Od té doby je trvalou

a rovnocennou partnerkou Jiřího Suchého dodnes.

Rychle se stala vyhledávanou zpěvačkou i na mnoha koncertech, hodně vystupovala stále i sólově s kytarou. To ovšem nebyl její jediný hudební nástroj. Perfektně zvládla i „mužský“ nástroj saxofon, dále benžo, harmoniku, ukulele a jiné. Samozřejmě si jí všiml i film. Byla například partnerkou Karla Gotta ve filmu Hvězda padá vzhůru a hrála i v celé řadě pohádek.

Hlavní scénou pro ni je ale divadlo. Vedle Semaforu hostovala i na velkých scénách.

„Vzpomínám na dvojici klaunů, kterou jsme s Jiřím Suchým vytvořili v představení Golema na scéně Hudebního divadla v Karlíně. Hráli jsme role, které kdysi hrávali Voskovec a Werich. Byl to totiž nápad Jana Wericha, abychom tu dvojici hráli my. Já byla Pavel Popel z Lomnice nad Popelkou (kdysi hrával Werich) a Jiří Suchý hrál roli za Voskovce Pracha z Prachatic. Zpívali jsme překrásné melodie Jaroslava Ježka: „My jsme ti sto-

procentní muži“, „Šaty dělaj člověka. Bylo to ohromný!“

V Karlíně se ovšem proslavila i v hlavní roli muzikálu Hello Dolly, za kterou dostala cenu Thálie za rok 1996. Stála i na slavných prknech Národního divadla v představení Dobře placená procházka v režii „familie Formanů“ v čele s Milošem Formanem. Nepřeberné množství účinkování má za sebou v televizních pohádkách a pořadech pro děti: Koloběžka první, Tajemství proutěného košíku, v Malém televizním kabaretu, Studiu Kamarád, Kouzelné školce a mnoha dalších ve zlatém fondu dětských televizních programů.

„Nikdy jsem nezapomínala na dětské diváky. Práce pro děti mě vrací zpátky do mého dětství. A navíc se od nich i učím. Té bezprostřednosti, volnosti, upřímnosti. Odehrála jsem stovky představení po celé republice, natočila televizní i rozhlasové pohádky, večerníčky, nazpívala písničky. Píšu pro ně pohádky. O hudebních nástrojích a o tom, jak malý Jitík (to je postavička, kterou jsem vymyslela) úspěšně sportuje, protože má velký talent.“

Její tvůrčí všestrannost se projevuje i ve výtvarné tvorbě, zkouší a daří se jí dělat osobité koláže. V roce 2018 byla oceněna jako MISTR zábavního umění.

Václav Soldát

JUBILANTI ROKU 2022

Čas je neúprosný, a proto všichni stárneme. Nejinak tomu je i u našich kolegů a Mistrů, s nimiž v Artesu spolupracujeme, a jejichž slávu a zásluhy o zábavní umění se snažíme i tímto časopisem podporovat, šířit a připomínat. A protože někteří z nich letos slaví svá kulatá nebo půlkulatá jubilea, udělali jsme pro Vás výběr. Narozenniny některých už proběhly, někteří na ně teprve čekají. Takže až se Vám dostane toto číslo do rukou, nezapomeňte jim zpětně poblahopřát nebo si jejich významný životní výročí zapsat do kalendáře, abyste na ně nezapomněli.

IVAN MLÁDEK

7. února 1942, 80 let

Je těžké vyjmenovat, čím vším Ivan Mládek byl a je. Ze školy vyšel jako ekonom, ale už od roku 1966 veřejně vystupoval jako hudebník. Vystřídal řadu uskupení a kapel, například **Storyville Jazz**, **K.T.O.** či **White Stars**, nicméně nejznámější se stal jeho **Banjo Band**, se kterým začal vystupovat už v 70. letech 20. století. Právě banjo (nebo česky bendžo) je s ním nerozlučně spojeno, protože právě s ním většinou veřejně vystupoval. Nicméně umí hrát i na jiné strunné nástroje, také na kazoo a sám vynalezl Guitariano, univerzální nástroj, který kombinuje strunné a klávesové nástroje. Kromě toho, že je vynikající hudebník, skladatel a textař se Mládek proslavil také jako konferenciér, komik a režisér vlastních pořadů, z nichž si obrovskou popularitu získaly především televizní *Čundcountry show*, *Country estráda* nebo humorné sitcomy *Cyranův ostrov*, *Cyranův poloostrov* či *Noha 22*. A nesmíme zapomenout zmínit také jeho četné kolegy, které mnohdy proslavil a uvedl do světa českého showbyznysu – **Ladislava Gerendáše**, **Ivo Pešáka**, **Milana Pitkina** nebo **Lenku Plačkovou**. Znamý je také jako spisovatel a v poslední době i jako malíř. V roce 2016 získal titul **Mistr zábavního umění**.

Podrobnější článek o Mistru zábavního umění Ivanu Mládkovi naleznete na webových stránkách zbava-artes.cz

KAREL VÁGNER

22. března 1942, 80 let

Hej, mistře basu je slavný duet s **Hanou Zagorovou**, který přesně sedí právě na Karla Vágnera. Jak by také ne – sám ho složil! On sám je výborný kontrabasista a baskytarista, především je ale uznávaným skladatelem, kromě toho i zpěvákem a v neposlední řadě také podnikatelem v oblasti hudby. Původně mohl být nástrojářem (tento obor vystudoval) nebo sportovcem, protože se v mládí velmi aktivně věnoval zejména fotbalu. Po vážném úrazu se ale musel sportovní kariéry vzdát (i když se ještě dlouho jako umělec věnoval hraní v **Amfoře**). Na vojně se začal učit na kontrabas a u hudby už zůstal. Po „turnusu“ nastoupil na konzervatoř a začal hrát veřejně s **Greenhorny**, **Hrochy** (Jan Spálený) a v orchestru **Karla Duby**. Největší slávu prožil po boku **Hany**

Zagorové, pro kterou složil některé z jejích největších hitů, a slavné dvojky **Petra Kotvalda** a **Standy Hložka**. Hudbu a texty ale vytvářel i pro další, například pro **Petra Rezka**, **Karla Zicha** i **Karla Gotta**. Dodnes patří řada z nich ke zlatému fondu naší hudby – třeba *Holky z naší školky*, *Duhová víla* a další. **Mistrem zábavního umění** je od roku **2017**.

Podrobnější článek o Mistru zábavního umění Karlu Vágnerovi naleznete na webových stránkách zbava-artes.cz

JOŽKA ČERNÝ

14. března 1942, 80 let

Lidová hudba v posledních desetiletích nepatří právě mezi špičku u posluchačů středního a mladšího věku. To ale nic neubírá na její důležitosti a významu, a právě to dokazuje už spoustu let **Jožka Černý**, jeden z nejvýznamnějších moravských zpěváků lidových písní. Dokonce za to získal nedávno i státní vyznamenání – a to zcela právem. Původně byl mechanikem a dokonce uměleckým kovářem, nicméně od roku 1960 veřejně vystupuje a to s od začátku s velkými úspěchy u diváků. Zpíval po celé republice, a i když jeho obecenstvo se nepočítá na tisíce ve vyprodaných stadionech a halách, dodnes lidé jeho vystoupení navštěvují rádi. Mimochodem řada z nás si už zvykla vidět ho třeba v pořadech na Nový rok, hned po odbití půlnoci. **Mistrem zábavního umění** se stal v roce **2019**.

JOSEF DVOŘÁK

25. dubna 1942, 80 let

Je to až neuvěřitelné, ale český herec, občasný zpěvák a v současnosti asi jediný skutečně veliký principál kočovného divadla baví diváky už téměř 60. let a stále je neúnavný a plný elánu. Kariéru začínal v Ústí nad Labem v **Kladivadle**, od roku 1972 ho potom mohli vídat diváci na prknech **Semaforu** a od roku 1990, kdy zde skončil angažmá, kočuje s vlastní **Divadelní společností Josefa Dvořáka** po vlastech českých. Některé jeho divadelní výstupy se staly dnes už legendárními, jako třeba úloha generála ve hře *S Pydlou v zádech*, která už měla přes neuvěřitelných 500 repríz! Kromě divadla se podílel s kolegy na úspěšné sérii **Malých televizních kabaretů**, objevil se i v řadě humorných scének v různých pořadech – třeba silvestrovských, často účinkoval v pořadech pro děti a hodně pořadů i sám odmoderoval. A jeho filmografie? Desítky a možná stovky velkých i malých rolí, vždy nezapomenutelných. *Arabela*, *Nemocnice na kraji města*, *Návštěvníci*, *Rozpravy kuchaře Svatopluka*, *Cirkus Humberto*, *Hospoda*, *Jáchyme, hoď ho do stroje*, *Hop – a je tu lidoop* a mnoho dalších. Není divu, že v roce **2017** získal titul **Mistr zábavního umění**.

Medailonek o Josefu Dvořákovvi naleznete již brzy na našem webu

JOSEF ZÍMA

11. května 1932, 90 let

Naším rekordmanem v tomto malém žebříčku oslavenců je Josef „Pepíček“ Zíma, zpěvák, dabér, také herec a moderátor. Kdo by si ho nedokázal vybavit, ať si pustí pohádku *Princezna se zlatou hvězdou*, kde hraje prince, nebo *Pěničku a Paraplíčko*, kde zpívá v Jedové chýši píseň o hříšných hříšnicích. Vystupuje už od roku 1948, kdy byl na konzervatoři členem **Lidového souboru**, a v roce 1950 se stal sólistou v **Orchestru Jaroslava Ježka**. Jako herec se poprvé uchytil v Benešově v roce 1953, v roce 1955 se přidal k té skupině našich velkých umělců, kteří se prosadili v **Armádním uměleckém souboru**. Potom přišlo **Divadlo satiry (ABC)**, **Komorní divadlo**, **Divadlo Na Fidlovačce**, **Hudební divadlo v Karlíně** a další, mimo to také účinkoval v různých pořadech a jezdil šňůry po republice. Proslavil se především jako zpěvák lidovek a lehkého popu, nicméně nazpíval i písničky dalších žánrů. Několikrát se umístil i v první desítce zpěváků v anketě **Zlatý slávik!** Získal tři zlaté a jednu platinovou desku a nazpíval kolem dvou set písní. Je držitelem i dalších významných ocenění – 2008 **Cena Františka Filipovského**, 2014 **Cena Thálie** (opera-muzikál), 2019 **Medaile Za zásluhy I. třídy**. Byl mezi prvními, kdo v roce 2016 získal ocenění **Mistr zábavního umění**.

Spolu s dalšími kolegy a přáteli organizuje Artes narozeninový koncert pro Josefa Zímu v Divadle U Hasičů. Podrobnosti sledujte na našem webu.

JIŘÍ ŠTĚDRŮ

23. května 1942, 80 let

Na svůj věk rozhodně nevypadá a každý by mu hádal nejméně o deset méně. Hlas má stále stejně znělý, je plný elánu a vrozeného šarmu, a jediné, co prozrazuje vyšší věk, jsou jeho postříbřené vlasy. To je ale u mužů spíš ozdoba než příznak stáří. Každopádně zpěvák, herec, textař a spisovatel Jiří Štědroň patří do **Síně slávy zábavního umění** zcela oprávněně. Vystudoval **JAMU** a své dovednosti si pocvičil jako člen **AUS** na vojně mezi lety 1964 – 1966. Začínal jako herec ve **Večerním Brně** a současně s tím vytvořil i první hudební nahrávky pro rozhlas i televizi. Tehdy vystupoval se slavným orchestrem **Gustava Broma**. Později působil ve **Státním divadle Brno**, **Divadle poezie**, **Divadle X** a v **Apollu**, posledních několik let je stálým členem divadla **Semafor**, kde vystupuje v mnoha hrách. Jeho pěvecká kariéra je spojena s významnými orchestry **Karla Vlacha**, **Josefa Votruby** nebo **Václava Hybše** a také s osobnostmi **Jaromíra Klempíře**, **Jana Spáleného**, **Jindřicha Brabce**, **Zdeňka Bartáka** či **Petry Černocké**. Jednu dobu patřil k nejprodávanějším interpretům, po revoluci se však na čas stáhl a začal podnikat v reklamě. Dnes se věnuje opět veřejnému vystupování a také psaní povídek, které vychází knižně (poslední dvě knihy v Nakladatelství Olympia).

Na našich webových stránkách pro Vás budeme mít v nejbližší době rozhovor s Jiřím Štědrněm. Dozvíte se nejen o jeho současném působení v Semaforu, ale o jeho nové připravované knize a mnoho dalšího

Nádherné video Heleny Vondráčkové pro Artes a pro vás všechny naleznete na našich webových stránkách v kategorii Mistři 2021

HELENA VONDRÁČKOVÁ

24. června 1947, 75 let

Na konci roku 2021 měla předvánoční koncert pro 1000 největších fanoušků. Není třeba říkat, že Lucerna byla dle možností vyprodána „až po strop“. A Helena Vondráčková své fanoušky rozhodně nezklamala, zvláště když většinu koncertu věnovala svým největším hitům ze 70. a 80. let minulého století. Ani jí by nikdo nehádal její věk – na koncertě dokonce i stepovala s mistrem republiky, tancovala a zářila do publika. Je především zpěvačka, i když si zahrála i v celkem slušném množství filmů a několika muzikálech. Poprvé se dostala do popředí vítězstvím v soutěži **Hledáme nové talenty** v roce 1964 a již rok nato vyhrála **Zlatého slavíka** se svými hity *Červená řeka* a *Pátá*. Ve stejné době nastoupila do **Rokoka**, kde se setkala s **Martou Kubišovou** a **Václavem Neckářem**. Tím vznikl zárodek pozdějšího slavného uskupení **Golden Kids**. Po jeho rozpadu se vrhla na samostatnou dráhu. Natáčela desky do zahraničí pro tuzemský trh a postupně se vypracovala mezi nejprodávanější a nejžádanější zpěvačky u nás. Dlouho se objevovala na nejvyšších příčkách **Zlatého Slavíka**. Z řady ocenění, kterých se jí dostalo, jmenujme především medaili **Za zásluhy**, jedno z nejvyšších státních vyznamenání. Cenu **Mistr zábavního umění** dostala od Kolegia Artesu v roce **2020**.

MAGDA MALÁ

14. července 1967, 55 let

Nejmladší jubilantkou v tomto seznamu je Magda Malá, zpěvačka a herečka, která letos oslaví 55 let. Vypadá však mnohem mladší, což je vidět i na fotkách z předávání ceny **Mistr zábavního umění**, kterou dostala v roce **2019**. Na konzervatoři studovala pop a jazz, hudební kariéru nastartovalo její působení ve skupině **Allegro Michala Davida** a velkou podporu získala také od **Heleny Vondráčkové**, která ji vzala jako hosta do svého programu. Důležité pro ni bylo i působení ve skupině **Precedens**. Nejznámější se ale stala hlavně díky rolím v muzikálech. K těm nejznámějším, v nichž účinkovala, patří **Bídníci** (její první role), **Dracula**, **Kráska a Zvíře** a mnoho dalších. Jeden čas byla její popularita taková, že vystupovala téměř každý večer. Velmi často se věnuje tvorbě pro děti a charitativní činnosti. Z veřejného života se na čas ztratila po porodu dcery Magdaleny v roce 2001. Poté se vrátila opět do **Bídníků** a zazářila v muzikálu **Miss Saigon**. V roce **2019** získala cenu **Mistr zábavního umění**. Je tak jednou z nejmladších nositelů této ceny.

Všem uvedeným velmi gratulujeme a doufáme, že si svá velká výročí užili nebo ještě užijí.

Na spoustu našich přátel a kolegů se v tomto čísle kvůli jeho rozsahu nedostalo a všem se za to přirozeně omlouváme. Nicméně na všech nám záleží, a tak další blahopřání a povídání o Mistrech zábavního umění naleznete na našem webu.

Tomáš Hejna

„PODAŘILO SE NÁM ZMĚNIT TVÁŘ ARTESU“, ŘÍKAJÍ O SVÉ SPOLUPRÁCI JOŽKA ZEMAN A TOMÁŠ HEJNA

Sešli jsme se v sídle ARTESU na Senovážném náměstí. Malá kancelářička cca 4 x 5 metrů, když se člověk chce otočit, aby vyšel na chodbu. Všude se musí šetřit, a tak z původně dvou místností zbyla jen jedna pro „šéfy“, produkci, redakci webu i pravidelné schůzky Výboru a přijímání hostů. Nestěžujeme si. I fotky, udělané přes psací stoly, ukazují na jedné straně velkou knihovnu literatury o zábavě a na druhé fotky a velké tablo Mistrů zábavy a osobností Síně slávy zábavního umění. Víc se tam už nevejde.

Pracovní atmosféra a téměř intimní prostředí se stalo tentokrát i místem pro rozhovor se dvěma protagonisty ARTESU, předsedou Jožkou Zemanem a nejbližším partnerem, novinářem a spisovatelem Tomášem Hejnou, šéfredaktorem Nakladatelství Olympie.

Léta již úzce spolupracujete. Co to přineslo?

JZ: Ta spolupráce je doopravdy velmi úzká. Všechno, co děláme, děláme s Olympií. To-

máš je něco jako náš umělecký šéf, dramaturg. On má totiž v té umělecké části „*tah na bránu*“, přichází pořád s nějakými nápady, vylepšeními. Bez Olympie bychom nebyli tam, kde dneska jsme. Ty to nemáš Tomáši rád, když Tě chválím, ale skutečně: Olympie je pro nás dominantní.

TH: Jožka trochu přehání. Jsou tady za námi nějaké projekty, za které jsem hrozně rád. Třeba několik knížek, které vyšly právě ze sféry zábavy. Jsem rád, že jsme se ve spolupráci s ARTESEM dostali zase o kousek dál.

Třeba při vydávání časopisu Forbína, na webových stránkách www.zabava-artes.cz, při naší účasti na základních projektech, jako jsou Mistři zábavního umění.

JZ: Právě Mistr konečně dostal podobu, kterou jsme od začátku chtěli. A otevřeli jsme velkou Síň slávy zábavního umění. To jsou dva naše hlavní projekty. Konečně dostaly i dobrou publicitu, a to je zásluha především Olympie. Otevřela nám hodně kontaktů. A třetí věc, konečně máme kvalitní časopis, který jsme nazvali FORBÍNA podle známých předscén V+W a W+H (Voskovec + Werich a Werich + Horníček, pozn. red.). Časopis propagující zábavu, tvůrce, osobnosti, ale i publikace, inscenace a dění v zábavním umění. My už nejsme nějaká agentura artistů a několika estrádních umělců.

TH: *Za poslední dvě léta se nám podařilo změnit tvář jak MISTRA, tak právě mediálních prostředků prezentovaných Artesem. Jsem rád, že i za naší aktivní účasti. Právě čtvrtletník Forbína je konečně naší kvalitní vizitkou a myslím, že má obrovský potenciál. V návaznosti na to jsme posunuli i naše artesovské webové stránky do současnosti. Myslím, že se tím podařilo změnit přístup jak k umělcům zábavy, tak k veřejnosti, přešli jsme do jednadvacátého století. Současně jsme se ale vrátili i ke kořenům. Soustavně se věnujeme propagaci osobností, snažíme se objevovat i zapomenuté momenty a tvůrce, hledáme „střípky z historie zábavního umění“. Projekty, které mají přiblížit historii zábavy současným lidem. Češi jsou nevděčný národ a zapomínají občas na lidi a události, které nás formovaly.*

JZ: To je třeba i Tvůj nový projekt, sborník – či spíše umělecká revue APOLLÓN. Na tom budou určitě rádi spolupracovat více i kumštýři, přímí aktéři dění a událostí zábavy. Od toho si oba hodně slibujeme.

Když vás oba sleduji, tak mě napadá, jak se vůbec snášíte? Jednomu je zhruba třicet a promiň, Jožko, tobě tak asi sedmdesát. Nelezete si občas na nervy?

JZ: Pro mě je Tomáš takový „životabudič“. Je mladší vlastně už skoro o dvě generace, a má právě neuvěřitelný „tah na bránu“ a vedle něj jsem omládl. Já s ním musím držet alespoň trošinku krok, mám najednou i mladého oponenta. Mě tohle složení úplně vyhovuje, já jsem se uklidnil, uvolnil, protože tady je někdo, s kým můžu myslet na budoucnost, vymýšlet nové a nové postupy. Hodně právě ve směru medií. My jsme dřív dělali i dobré věci, ale nikdo o nich pořádně nevěděl.

TH: *Já si samozřejmě vážím zkušeností i vzpomínek starších. Mám vlastně možnost se dozvědět i věci, které jsou tak trochu zákulisní – a ty pak využít i ve svém psaní. Mám možnost v této zavedené branži něco nového navrhnout. Nezáleží ani tak na věku, vždy se dá najít nějaká střední cesta, kdy se naše generace mohou dohodnout, že „takhle to může být, a tak by to mělo být“. Myslím, že taková mezigenerační spolupráce je velice důležitá.*

JZ: Za tu starší generaci mluví to, co dokázali, výkony. Za tu mladou, a je jich, když to spočítám na prstech obou rukou, jen málo, kteří mají přímé zaměření lidi bavit, za tu ještě nemá moc co mluvit. Ono lidi bavit je dale-

ko těžší, než je rozbřečet. Rozbřečet není problém, ale bavit umí málokdo. A ty minulé generace kumštýřů, kteří v minulé době dělali humor, zábavu, to měly velice obtížné. To ti mladí nemusí vědět, ani necítí potřebu.

Artes s Olympií spolupracují na většině projektů, a to včetně některých vydavatelských počínů

Krátký pohled do budoucna.

TH: Hlavní jsou a budou MISTŘI. Už se nám v minulých dvou letech podařilo, že to bylo vedle oceňování opravdových osobností zábavy současně po létech i setkávání tvůrců, mezizánrové a velmi neformální. Po tom sami léta volali.

Letošní ročník, již sedmý, bude v září v Divadle Lucie Bílé. Ta nejen, že poskytla prostor, ale současně převzala záštitu, bude jakousi hostitelkou seriózního předávání i přátelského setkání. Dali jsme tomu novou tvář, nové logo, nový scénář.

JZ: Je to poděkování těm lidem, kteří celý svůj aktivní život věnují zábavnímu umění. Moderovat to nebude žádný typický konferenciér – moderátor, ale současně bavič, a to je Aleš Cibulka.

A hlavní je, že o udělení ocenění rozhodují kolegové, „Kolegium“, zpěváci, herci, tvůrci, novináři, prostě kolegové a vlastně i konkurenti z branže. A to jsou ti minulé MISTŘI, a je jich už pětadesát, a další uvedení do Síně slávy. Žádná porota, žádné hlasování fanoušků, ale tvůrci sami. MISTŘI jsou už zvoleni a brzy je zveřejníme.

Jsou to dvě samostatné kategorie: MISTŘI zábavního umění a SÍŇ SLÁVY ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ. Přemýšlíme ještě o doplnění o LEGENDY.

Chystaná edice sborníků APOLLÓN bude sloužit jako vzdělávací a popularizační linie ARTESU

TH: Rádi bychom v příštích letech společně vytvořili nějakou publikaci o tvůrcích ze Síně slávy. Už jich bude brzy téměř stovka. Samozřejmě bude pokračovat Forbína a nově bude APOLLÓN. Ten hodláme směřovat především do uměleckých organizací, uměleckých škol, pedagogických škol, všude tam, kde umění a kultura tvoří nosnou část výuky a zájmu. Artes prostě pokračuje a bude pokračovat dál, i s Olympií. A to je to hlavní.

Tak ať se nám daří!

Václav Soldát

Samostatné rozhovory s Jožkou Zemanem a Tomášem Hejnou naleznete na www.zabava-artes.cz / Rozhovory:

*Tomáš Hejna: Jak se dělají knížky
Jožka Zeman: Král diskohrátek*

ARTES NOMINOVAL FAVORITY NA SENIOR PRIX. ZDE JSOU VÝHERCI ROKU 2021

Nadace život umělce ročně uděluje významným českým osobnostem, které se většinu života věnovaly umění a zábavě, cenu Senior prix. Jedná se o čestné ocenění, které je spojenou s drobným finančním obnosem na jejich podporu. Mimochodem pod slovem senior si zde nepředstavujeme „spolek důchodců“, ale osobnosti, které dosáhly „jen“ určitého věku. To nic nemění na jejich současné vitalitě, popularitě a veřejném vystupování. Ostatně uvidíte sami.

V loňském roce Artes nominoval jednu z předních českých zpěvaček a příležitostně i hereček **Petru Černockou**, která v minulém roce obdržela také cenu Mistr zábavního umění. V jejím případě rozhodně nelze brát titul Senior prix doslovně, protože při setkání s ní, ať už v na jevišti nebo v hledišti, zjistíte, že je stále velmi svěží, plná energie a hlavně že neustále rozdává na všechny strany povzbuzující úsměvy.

Podobně bychom mohli hovořit o **Petře Janů**, zpěvačce s „laserovým hlasem“, která získala cenu Mistr zábavního umění téměř ve stejném okamžiku, jako již zmíněná Petra Černocká. Ani u ní není možné hovořit o slovu senior v tom smyslu, jak si ho lidé představují. Stále vystupuje a její hlas neztratil na síle ani na kráse.

Seniorem ve významu slova „starcem“ není ani Artesem navržený **Milan Pitkin**, herec, komik a moderátor, kterého proslavily zejména jeho vždy vděčné scénky v pořadech Ivana Mládka a role v jeho sitkomech, stejně jako jeho moderované silvestrovské pořady (až po půlnoci – jak jinak, když až tehdy začíná zábava). Na rozdíl od dam má sice už stříbrošedé vlasy, ale jemu dodávají na eleganci.

Další hvězdou na seznamu Artesovských nominací je i **Helena Vondráčková**, která letos oslaví své 75 narozeniny. Rozhodně není důvod její věk tajit (ostatně si to sami můžete zjistit kdekoliv na internetu), protože i přes to, že letos slaví třičtvrtě století, je stále nesmírně aktivní, atraktivní a vystupuje se stejným elánem, jako za mlada. Jak si můžete přečíst v hlavním článku čísla, docela nedávno si zastepovala se mistrem ČR na koncertě v Lucerně a ještě dlouho bude mít co ukázat i mnohem mladším kolegům, kteří jí mohou její vitalitu jen závidět.

Posledním oceněním je náš předseda **Jožka Zeman**, bývalý disžokej, který v minulosti vystupoval s celou řadou velkých hudebních osobností na „šňůrách“ i v televizních pořadech. Jeden čas se nesmělo v televizi vystupovat bez vlasů, a tak ho budou lidé znát s poněkud nerealistickým tupé. Dnes už nic tajit nemusí – i když klobouk mu opravdu „sedne“. Právě on se stal garantem Forbíny, a tak díky němu (a místopředsedovi Vladimíru Koppovi) můžete držet v ruce tento časopis.

Tolik tedy kloňským nominacím Artesu na ocenění Nadace život umělce **Senior prix**. Jako každoročně jsme se snažili dát toto ohodnocení těm nejvýznamnějším, nejdůležitějším a nejaktivnějším osobnostem, které zatupujeme, i když stejně jako každý rok nebylo naše rozhodování jednoduché a rozhodně by zde bylo mnoho dalších, kteří by si toto ocenění zasloužili. Snad někdy příště – rozhodně se budeme i nadále snažit, aby za Artes byli nominováni jenom ti nejlepší!

Tomáš Hejna
(Pokračování na další straně)

SENIOR PRIX, NOMINOVÁNI ARTESEM

O osobnostech, které jsme nominovali na cenu v letošním roce, se dozvíte více na našich webových stránkách.

PŘEDÁVALA SE STÁTNÍ VYZNAMENÁNÍ. MEZI OCENĚNÝMI BYLI I MISTŘI

Osobnosti vyznamenané prezidentem republiky nejvyššími státními poctami a řády se v posledních dvou letech musely spokojit s ujištěním, že byly opravdu oceněny. Na předání si však musely počkat až do 7. března tohoto roku. Každoroční ceremoniál se totiž musel zrušit kvůli pandemii covidu.

Hned několik velkých umělců najednou. Vlevo Mistři zábavního umění Jožka Černý a Jiřina Bohdalová, vpravo vynikající herec Pavel Trávníček

Přirozeně si v pondělí osobnosti na Pražském hradě neužily tolik pozornosti, jako kdyby přebíraly vyznamenání při oficiálním ceremoniálu u příležitosti výročí vzniku republiky – i když sál byl i tak plný význačných osobností. Nicméně to, že se předání odehrálo v jiném termínu, nijak nesnižuje váhu předaných vyznamenání, protože ta si tito lidé zasloužili svojí celoživotní prací pro Českou republiku, její bezpečí, vědu i kulturu. A mezi posledně zmíněnými je i několik umělců, kteří si již dříve převzali od Artesu ocenění **Mistr zábavního umění** a byli uvedeni do **Síně slávy**.

Již druhé vyznamenání si od prezidenta republiky vyzvedla filmová a divadelní herečka **Jiřina Bohdalová** (v Síní slávy od roku 2018), která byla již v roce 2013 vyznamenána medailí *Za zásluhy I. stupně*. Nyní se jí dostalo nejvyšší možné pocty a získala *Řád Bílého lva občanské skupiny I. třídy*. Získala tak nádherný dárek k jejím nedávným 90 narozeninám. Netřeba říkat, že právě po předání tohoto vyznamenání se ozval největší aplaus (medailonek o Jiřině Bohdalové najdete na našem webu). Stejně pocty se in memoriam dosta-

lo také dalšímu Mistrovi zábavního umění **Karlu Gottovi** (v Síní slávy od roku 2016, v roce 2017 Mistr zábavního umění).

Medaile *Za zásluhy I. stupně* získalo hned několik významných osobností české kultury a umění. Nechyběli mezi nimi zpěvák **Josef Černý** (Mistr zábavního umění od roku 2019), herec **Josef Dvořák** (Mistr zábavního umění od roku 2017) nebo skladatel **Karel Vágner** (Mistr zábavního umění od roku 2017).

K dalším oceněným umělcům patří spisovatelka **Eva Erbenová** (m. *Za zásluhy I. stupně*), fotograf **Václav Fanta** (m. *Za zásluhy I. stupně*), zpěvák **Karel Fiala** (m. *Za zásluhy I. stupně*), zpěvák cimbálovky **Josef Šmukař** (m. *Za zásluhy I. stupně*), herec **Pavel Trávníček** (m. *Za zásluhy I. stupně*), sexuolog a spisovatel **Radim Uzel** (m. *Za zásluhy I. stupně*) nebo varhanice a hudební pedagožka **Alena Štěpánková-Veselá** (m. *Za zásluhy I. stupně*). Posmrtně získal státní vyznamenání také malíř, výtvarník a grafik (autor mnoha knižních ilustrací i obálek) **Vladimír Komárek** (m. *Za zásluhy I. stupně*).

Všem oceněným gratulujeme k nejvyšším poctám, jakých se jim mohlo dostat za jejich přínos českému umění a kultuře.

Helena Lorenzová

RESTART ČESKÝCH DIVADEL

Skoro dva roky jsme chodili kolem divadel a naráželi stále na stejné nápisy na pokladnách a vstupech do nich:

„Kvůli pandemii zavřeno!“

„Pro pandemii covidu představení zrušena!“

„Z nařízení vlády jsou představení odložena.“

„Nehrajeme! Informace o vrácení peněz hledejte na našich internetových stránkách.“

Bylo to opravdu hodně dlouho, co se nemohli naši herci ukázat na volném jevišti divákům ve svých rolích, co nemohli vystupovat, a co se nemohli naopak diváci obdivovat jejich hereckým výkonům. Ne, cílem tohoto článku není mapovat jednotlivá nařízení vlády omezující fungování divadel a kulturu jako takovou. Tento článek je naopak důvodem k radosti. Do divadel se po dlouhé době vrátil život!

V Mléčném sklu hraje také Mistr zábavního umění Martin Dejdar

Že se herci těšili zpátky na prkna, co znamenají svět, dokazuje množství premiér, které v posledních měsících proběhly a budou probíhat. Tak například ve **Vršovickém divadle Mana** v Praze měla 4. února premiéru divadelní hra **Mléčné sklo**, trochu detektivka a trochu psychologická hra, která celkem dobře mapuje současnou společnost jako něco pro lidstvo čím dál méně únosného v poměru k jednotlivci. Studenti z katedry činoherního divadla zase uvedli 8. února v prostorách **Divadla Disk** premiéru hry **Harlekýn je mrtvý**, černé komedie dell'arte o nepří-

liš radostné budoucnosti lidstva, která u diváků zaznamenala pozoruhodný úspěch. Pozadu nezůstalo ani **Divadlo Komedie** se hrou **Galapágy** od Kurta Vonneguta a Júlie Rázusové. Opět se jedná o hru reflektující poměry ve společnosti a údělu současného člověka v ní – je vlastně vcelku příznačné, že většina postcovidových premiér se zabývá právě těmito tématy z různých úhlů pohledu. Divadlo tak opět po dlouhé době plní své poslání nejen bavit, ale i reagovat na změny ve společnosti. V tomto duchu byla uvedena i premiéra hry **Dějiny násilí** ve **Švandově divadle**.

Arnošt Goldflam s herci účinkujícími v jeho hře Let do nebe aneb Fata Morgana. Vlevo herec Pavel Nový

Ani březen nebyl na premiéry právě chudý, a tak se diváci mohli potěšit ve **Stavovském divadle** novým nastudováním **Dostojevského Idioty**, kde se po dlouhé odmlce objevil například David Prachař. Oblíbená „**Ypsilonka**“ se zase pustila do hry **Arnošta Goldflama Let do nebe aneb Fata morgana**, kde vystupují **Pavel Nový**, **Paulína Labudová** nebo **Barbora Škočdopolová**. Zajímavé jsou hry **Obscura** v **Divadle Na zábradlí** (premiéra 12. března), **Beckham** ve **Studio DVA divadlo** (hra **Petra Zelenky**, premiéra 16. března) a s příznivým ohlasem se setkala také nové nastudování **Macbetha** v překladu **Martina Hilského** a dramaturgii **Markéty Kočí Machačíkové**

a *Kateřiny Popiolkové* v **Činoherním klubu**. **Dejvické divadlo** uvedlo na konci března dalšího *Shakespeara* – hru **Richard III.** v úpravě **Jany Sloukové** a umělecké skupiny známé jako **SKUTR**.

V Národním divadle Brno se hraje Kubula a Kuba Kubikula

Abychom se však nedrželi pouze v Praze, kultura a s ní i divadla ožili také v dalších městech. V Brně se na podiu známého divadla **Husa na provázku** objevila hra **Proč se dítě vaří v kaši** podle románu švýcarské spisovatelky *Aglaji Veteranyi*. A v Brně nezapomněli ani na nejmenší – **Divadlo Polárka** uvedlo kolektivní dílo několika autorů v čele s *Gabrielou Krečmerovou* – **Ženatou Slyšíš? Kdo to zpívá?** a **Národní divadlo Brno** jen o šest dní později (25. února) premiéru kry **Kubula a Kuba Kubikula** na motivy známé a oblíbené pohádky. **Polárka** přišla i s další premiérou, ten-

tokrát pro dospělé, a to 26. března, kdy byla uvedena *Anouilhova* hra **Antigona** v úpravě *Karolíny Ondrové*. **Studio G** v Ostravě začalo 18. února novým nastudováním hry **Manon Lescaut**, **Divadlo J. K. Tyla** v Plzni **Čarodějnakami ze Salemu** (premiéra 5. února) a **Městské divadlo Zlín** předvedlo divadelní adaptaci oblíbené „tragi-komedie“ **Společenstvo vlastníků Jiřího Havelky**. A jen na skok se podívejme do Kladna, kde **Městské divadlo** uvedlo 26. března premiéru hry na motivy známé a oblíbené polské filmové komedie **Sexmise**.

Jak vidíte, restart repertoáru českých divadel byl tedy víc než úspěšný, i přes dlouhou přestávku se podařilo souborům v jednotlivých divadlech po celé republice nastudovat nové hry a ihned po rozvolnění opatření je uvést v premiérách. Náš výběr je pouze informační – téměř každé divadlo se po dlouhé pauze představilo se zcela novým představením nebo přinejmenším s novým nastudováním tradičních her a předloh. Nic to samozřejmě nemění na faktu, že covidové vakuum divadlům velmi uškodilo po stránce finanční, a že i nyní řada z nich pouze přežívá. Je vlastně štěstí, že téměř všechna divadla covid přečkala, a že snad žádné z nich nemuselo rozpustit svůj soubor. Každopádně berme poslední měsíce jako úspěšný start do nové sezóny, a snad i do lepšího období pro kulturu a divadla jako taková.

Tomáš Hejna

TOMÁŠ MAGNUSEK SE CHYSTÁ NA LEŽÁKY

Už dříve naznačoval Tomáš Magnusek, že se připravuje na natáčení pro něj zcela netypického filmu s historickým námětem, a že se tímto filmem chce dostat ze škatulky režiséra komerčních filmů a seriálů. Tyto do té doby více méně nepodložené nebo nejasné fámy se nyní potvrdily na tiskové konferenci, která proběhla 30. března 2022 za účasti jeho tvůrčího týmu a několika představitelů hlavních rolí. Magnusek před novi-

Vlevo výkonný producent filmu Miroslav Dvořák, vpravo režisér Tomáš Magnusek

Herečka Bára Jánová ztvární jednu z hlavních rolí

náři oficiálně potvrdil, že poslední měsíce spolu se scénáristou Milošem Pilařem (autor úspěšného hraného dokumentu *Ležáky 42*) pracovali na přípravě filmu, který bude mapovat osudy obyvatel Ležáků před jejich tragickým koncem i vyhlazení obce jako takové, a to na základě dochovaných dobových materiálů, z nichž autoři vycházeli. Za tímto účelem se dokonce Tomáši Magnuskovi podařilo získat svolení ke „znovupostavení“ Ležáků na jejich původním místě. Film tak získá na autenticitě, kterou podtrhnou scény atentátu na Heydricha a dokonce i rekon-

strukce bitvy v Resslově ulici. V hlavních rolích se objeví řada významných herců, z nichž je nutné jmenovat především Karla Hábla, Martina Dejdu, Báru Jánovou nebo Viktora Dvořáka. První klapka by měla padnout letos v červnu, film by měl mít premiéru v roce 2024.

Podrobnější informace naleznete na webu zabava-artes.cz nebo na oficiálních webových stránkách Tomáš Magnuska tomasagnusek.cz.

Tomáš Hejna

VZHŮRU ZA LOUTKAMI

Pro milovníky umění a turistiky máme nabídku výletu do Hradce Králové, kde se v Muzeu východních Čech koná pozoruhodná výstava zaměřená na loutky a scénografickou práci Marka Zákosteleckého. Jde o průřez jeho pozoruhodné třicetileté činnosti, která, kromě řady scénografických provedení v různých souborech, vyvrcholila především jeho spoluprací se slavným Divadlem Drak. Marek Zákostelecký se jako scénograf podílel na 130 představeních a sám 30 her režíroval. Výstava bude otevřena do 28. srpna.

Jan Steiner

ČESKÝ NÁRODNÍ SYMFONICKÝ ORCHESTR MÁ GRAMMY

Jednu z nejprestižnějších hudebních cen na světě si z Las Vegas letos odvezl Český národní symfonický orchestr, a to za nejlepší aranžmá, nástroje a zpěv. Ceny Grammy se udělují již od roku 1958 a mezi jejich držiteli je řada významných světově uznávaných zpěvaček, zpěváků a kapel.

V záplavě zahraniční, především americké konkurence je naše umístění vcelku vzácné. Český národní symfonický orchestr získal cenu za spolupráci s americkým skladatelem **Vincem Menдозou** při nahrávání písně *Tu the Edge of Longing*.

Helena Lorenzová

BLÍŽÍ SE SVĚT KNIHY PRAHA 2022

Tentokrát v kratším intervalu od předchozího ročníku se opět můžeme těšit na největší mezinárodní knižní veletrh v České republice Svět knihy, který se tak vrací zpět do původního červnového termínu. 9. – 12. června se můžete na výstavišti v Holešovicích těšit na nákup knih, na setkání se svými oblíbenými autory i na mnoho doprovodných akcí. Letošní ročník bude probíhat v nové hale pod Maroldovým panoramatem a část veletrhu se bude konat na otevřené ploše v okolí Křižíkových pavilonů. Informace o programu a vystavovatelích najdete na svetknihy.cz.

Forbínu a publikace Artesu najdete na stánku Nakladatelství Olympia.

Tomáš Hejna

DIVADLO HYBERNIA PŘIPRAVILO MEZINÁRODNÍ PĚVECKÝ FESTIVAL

Bon Art Junior Fest se odehraje 24. dubna v Hybernii a nabídne divákům pěvecká vystoupení domácích i zahraničních začínajících umělců, vedle kterých zde vystoupí také Marek Ztracený, Merta Jandová nebo Helena Vondráčková. Celým festivalem bude provázet Bon Art Pop Orchestra a také Jan Čenský v úloze moderátora.

Vstupenky v hodnotě 390 a 290 korun je možné zakoupit na ticketlive.cz.

Jan Steiner

NAROZENÍ HISTORICKÁ VÝROČÍ

10. 4.

1901 – Míra Holzbachová, česká tanečnice, choreografka a novinářka († 18. května 1982)

1937 – Karel Štědrý, český zpěvák, herec, moderátor († 7. listopadu 2017)

1946 – Jaroslava Obermaierová, česká herečka

11. 4.

1908 – Karel Ančerl, český dirigent světové pověsti († 3. července 1973)

1944 – Zdeněk Rytíř, český textař, hudební skladatel, hudebník († 2. října 2013)

12. 4.

1936 – Jan Faltýnek, český herec, šansoniér a bavič († 12. prosince 1995)

15. 4.

1899 – Eman Fiala, herec († 24. června 1970)

1934 – Josef Somr, herec

1966 – Igor Bareš, český herec

17. 4.

1894 – Josef Rovenský, filmový režisér († 5. listopadu 1937)

1925 – Miloš Nesvadba, herec a výtvarník († 22. července 2020)

1976 – Anna Geislerová, herečka

19. 4.

1923 – Lubomír Lipský, herec († 2. října 2015)

22. 4.

1964 – Barbora Hrzánová, herečka

25. 4.

1942 – Josef Dvořák, herec a divadelní ředitel

11. 4. 1549 – Jiří Melantrich z Aventina dokončil tisk prvního vydání své Bible, později známé jako Bible Melantrichova či Melantriška

12. 4. 1930 – Premiéra poslední Janáčkovy opery Z mrtvého domu v Brně. Libreto si napsal Janáček podle románu F. M. Dostojevského

12. 4. 1941 – Premiéra českého filmu režiséra Jana Svítáka Přednosta stanice s Vlastou Burianem v hlavní roli

13. 4. 2004 – Začala vysílat televizní stanice CS film.

17. 4. 1964 – Premiéra druhého filmu Miloše Formana Černý Petr

18. 4. 1966 – Československý film režisérů Jána Kadára a Elmara Klosse Obchod na korze získal Oscara jako nejlepší neanglicky mluvený film roku 1965.

19. 4. 1930 – V dnešní premiéře Hurvínkova jarní revue se objevují dvě nové loutky: holčička Mánička a pes Žeryk. Mániččina původní podoba je připisována Jiřímu Trnkovi. Obě loutky vyřezal loutkář Gustav Nosek

19. 4. 1935 – Premiéra filmu Martina Friče s Vlastou Burianem Hrdina jedné noci

21. 4. 1783 – V Praze bylo slavnostně otevřeno Nosticovo divadlo Lessingovou tragédií Emilia Galotti

23. 4. 1836 – Máchův Máj vyšel v Praze nákladem 600 výtisků

23. 4. 1863 – Bedřich Smetana dokončil partituru k Braniborům v Čechách na libreto Karla Sabiny

24. 4. 1811 – Na pražské konzervatoři, nejstarší škole svého druhu ve střední Evropě, byla zahájena výuka.

25. 4. 1913 – Premiéra jednoho z prvních českých filmů Pět smyslů člověka, ještě němého s českými titulky. Námět a režie: Josef Šváb-Malostranský

26. 4. 1871 – Česká premiéra Wágnerovy opery Mistři pěvci norimberští v Praze

27. 4. 1855 – Novinář Karel Havlíček Borovský byl propuštěn z Brixenu, kam byl nuceně deportován 22. prosince 1851

27. 4. 1927 – Premiéra Weinbergovy opery Švanda dudák v Praze

30. 4. 1886 – Česká premiéra Wagnerovy opery Tristan a Isolde v Praze

2. 5. 1926 – Vznikla populární loutková postava Hurvínek

7. 5. 1940 – Premiéra Nezvalovy Manon Lescaut v divadle D 41 v režii E. F. Buriana

7. 5. 1960 – Premiéra hry Jiřího Suchého a Miroslava Horníčka s hudbou Jiřího Šlitra Zuzana je sama doma v divadle Semafor

8. 5. 1928 – Premiéra druhé hry V+W Smoking revue v Osvobozeném divadle

9. 5. 1959 – V Praze zahájila činnost Laterna magika převzatým představením Expo 58

11. 5. 1946 – Založen festival Pražské jaro

12. 5. 1882 – Premiéra cyklu Má vlast od Bedřicha Smetany provedena na ostrově Žofíně v Praze

12. 5. 1936 – V Praze bylo slavnostně otevřeno Muzeum Bedřicha Smetany

18. 5. 1923 – Bylo zahájeno pravidelné vysílání Československého rozhlasu

20. 5. 1929 – V Praze byla ustavena mezinárodní loutkářská organizace UNIMA

26. 5. 1916 – Premiéra Janáčkovy opery Její pastorkyňa v Národním divadle v Praze

ÚMRTÍ

10. 4.

2004 – Jiří Weiss, režisér (* 29. března 1913)

11. 4.

1988 – Bohumil Kulínský, sbormistr a hudební pedagog (* 25. srpna 1910)
2015 – Karel Pospíšil, filmový a divadelní herec (* 4. ledna 1938)

12. 4.

1922 – František Ondříček, český houslista a hudební skladatel (* 29. dubna 1857)

17. 4.

2004 – Jiří Císler, herec a režisér (* 4. února 1928)

18. 4.

1989 – Vlasta Matulová, herečka (* 31. října 1918)

24. 4.

1936 – Emil Artur Longen, dramatik, režisér, herec, scenárista, spisovatel a malíř (* 29. července 1885)
2005 – Antonín Novotný, herec a chemik (* 15. března 1913)

28. 4.

1985 – Jaroslav Drbohlav, herec (* 13. ledna 1947)

29. 4.

1981 – Miloslav Dismán, divadelní a rozhlasový režisér (* 27. dubna 1904)

2014 – Iveta Bartošová, zpěvačka (* 8. dubna 1966)

30. 4.

1912 – František Kmoch, dirigent a skladatel (* 1. srpna 1848)

1995 – Jiří Šust, hudební skladatel, autor filmové hudby (* 29. srpna 1919)

UMĚNÍ ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ - ČÁST 4 DIVADLA A JINÉ SCÉNICKÉ UDÁLOSTI

Opereta a muzikály – hudebně písničkové „hry se zpěvy“, posléze zcela bez mluveného slova. Před válkou, a ještě mnoho let po ní, byly oblíbené hlavně operety. S příchodem muzikálů, již někdy v 80. letech, ustoupily ze slávy všelidové zábavy, a zvláště zahraniční muzikály je tvrdě převálcovaly.

Muzikál Tři mušketýři

Pro starší generace nezapomenutelná „Země úsměvů“, ale třeba i „Perly paní Serafinky“, již téměř muzikál „Na tý louce zelený“ a mnoho klasických operetek.

Mezi muzikály z dílny mimo jiné Karla Svobody (Drákula) a Michala Davida (Kleopatra, Tři mušketýři aj.) se najednou objevuje v produkci dr. Fr. Janečka Fantom opery, a ve světě se těší uznání i zatím nám nepříliš známý Hamlet i Yago Janka Ledeckého. A pak, že muzikál nemůže pojednat i dramatické klasické Shakespearovo téma. A co Lucie Bílá v Carmen?

Komediální scény, divadla Vlasty Buriana, Oldřicha Nového, Osvobozené divadlo V+W a jiné. Čistě komediální scény nabízející jen zábavu, kde dramaturgie byla postavena na známých protagonistech zábavy.

Někdy jen čistý „humor pro humor“, musely si na sebe vydělávat. Ale zvláště u Osvobozených V+W to mnohdy byly hry, jak se o nich říkalo, „pro lidi s maturitou“, často s výrazným sociál-

ním podtextem, a hlavně demokratickými myšlenkami v době ohrožení ČSR Hitlerovým Němcem. Protože šlo o soukromá divadla a nevyhovovala komunistickým idejím, tak nejspíše v 50. letech zanikla (týká se např. Divadla ABC vedeného Janem Werichem). Ale k jejich divadelnictví a odkazu čistého humoru se dodnes hlásí řada tvůrců zábavního umění.

Ale, byly komedie hrané v „kamenných divadlech“ jen čirá „sranda“ nebo zábavní umění? A co divadelní revue V+W?

Divadlo Semafor – rána z čistého nebe, nový typ divadla a chytrého humoru, civilní neherectví protagonistů Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra, chytré texty, moderní muzika, zpěváci.

Začátek byl již v Redutě, v Nedivadle Ivana Vyskočila, Textapellech Pavla Boška a najednou tu bylo něco, co nikdo neznal a nečekal. Člověk z pudy (to byl postupně Horníček, Kopecký, Filipovský), zpívající „křoví“ Matuška, Štědrý, Štekl a? pak Zuzany, Dobře placená procházka, Kytice a tak dále, do dneška s civilní poetikou a suchým humorem Suchého a Šlitra, v současnosti Suchého a Molavcové, Jiřího Štědrého a dalších.

Postupně v něm vznikly samostatné soubory Šimka a Grossmanna (pak se Sobotou, Nárožným, Krampolem), Josefa Dvořáka, hudbu provozoval vedle Ferdinanda Havlíka i František Ringo Čech, Jiří Brabec, byla tu celá „stáj“ posléze nejlepších popových zpěváků a líheň talentů (Jitka Molavcová).

Dnes klasika nebo pro mladé nemoderní? Je dnes Semafor současné zábavní umění?

Malá divadla, divadla malých forem – desítky malých divadelních scén inspirovaných Semaforem.

Vznikala zejména kolem klubů (vysokolských, klubů mládeže) a každoročně se prezentovala na festivalu Šrámkův Písek. Existoval dokonce časopis „Repertoár malé scény“, jehož šéfredaktorem byl Pavel Bošek (Nedivadlo Ivana Vyskočila). Některá divadélka se posléze profesionalizovala a vyšla z nich řada dnes známých umělců (např. **Kladivadlo** v Ústí nad Labem – Josef Dvořák, Luděk Sobota, **Ypsilonka** Liberec – režisér Schmid, dnes Praha – Kaiser, Lábus, Eben aj.). Brněnská **Husa na provázku** a Bolek Polívka, improvizátor Jaroslav Dušek a **Vizita** atd. Dnes již podobná vlna malých divadel neexistuje, nebo o nich asi nevíme.

Zcela nezařaditelné a vymykající se jakýmkoliv škatulkám je **Divadlo Jára Cimrmana** se svými semináři o díle genia Cimrmana a následnými hrami prezentovanými výhradně mužským ansámblem.

Estrády – zábavné „sestavy-slepence“ různých zábavních žánrů, vždy hudba a zpěv, něco tance, někdy artistika, humorné scénky, mluvené slovo a tak podobně – „co dům dal“.

Dlouhá léta stěžejní druh masové zábavy realizovatelný kdykoliv a kdekoliv, na jakémkoliv pracovišti – scéně (od divadla přes místní hospodu po sokolovnu). Téměř v každé se uplatňovali herci „kamenných divadel“ se „zábavnými historkami z natáčení a divadel“, zpěváci vesměs druhé

Vladimír Dvořák, Jiřina Bohdalová a Josef Bek v oblíbeném Televariété

kategorie, zavedení spíků, kteří estrádu slovem a humorem propojovali. Časem se z nich staly i velkolepé akce třeba ve sportovních halách (Dva z jednoho města) a našly své uplatnění i v TV (Televariété, Silvestrovské programy). Dnes estrády obnovují různé televize, typicky například TV Šlágr.

Často se zcela samostatně uplatňovali špičkoví vyprávěči historek a baviči, jako Josef Kobl, „Smutný muž“ Válek, Petr Novotný, nejlepší určitě byl Vladimír Menšík a v posledních dvou desetiletích Miroslav Donutil.

PhDr. Václav Soldát

POZOR!

NA STRÁNKÁCH ZABAVA-ARTES.CZ PRO VÁS UVEŘEJNÍME VŠECHNY ČTYŘI DÍLY SERIÁLU **UMĚNÍ ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ** JAKO CELEK A PŘIPRAVUJEME PRO VÁS SERIÁLY NOVÉ:

Legendy zábavního umění: V září letošního roku slavnostně odhalíme novou síň slávy věnovanou již nežijícím legendám české zábavy. Současně můžete již nyní začít sledovat seriál článků o jednotlivých hvězdách, které se zapsaly do dějin.

Prkna, co znamenají svět: Některá divadla znáte, o jiných jen víte a o řadě z nich nevíte vůbec. Seznamte se s jejich historií prostřednictvím nového seriálu Artesu – Prvních 20 dílů již od května 2022.

JMENOVAL SE DIEGO ANEB PRVNÍ CESTÁK SE ZVUKEM

Máte pravdu, je to absolutně nečeské jméno, našim končinám cizí a exotické. Ale kdyby se ubírala historie jinými cestami, nejspíš bychom Diego Fuchse znali jako nejúspěšnějšího českého distributora hudebních nosičů a prodejce hudebních zařízení přelomu 19. a 20. století. Dost možná, že by se předháněl se Supraphonem. I když těžko říct, jak by přežil komunisty. To jsme ale v příliš alternativní historii, než abychom znali odpověď.

Diego Fuchs se narodil v Hořicích nedaleko Miletína 1. května 1876. Jméno není žádným pseudonymem, ale vínkem, který mu dali rodiče do života. Alespoň podle záznamů zdejší židovské obce, kam patřil. Jak se později ukázalo, právě to, že byl židem, a k tomu úspěšným, ho nakonec připravilo nejen o úspěšnou kariéru a místo v dějinách, ale i o život – stejně jako většinu jeho rodiny.

Jedna z mála fotek Diego Fuchse

Nutno přiznat, že o jeho dětství a dospívání toho příliš nevíme. Podle některých dochovaných písemností se jen domníváme, že se mu jako studentovi moc dobře nedařilo a narážel neustále na problémy s učiteli, dokonce snad i za hranicemi. Nakonec se rozloučil s vidinou nějakého významnějšího vzdělání a stal se obchodním

cestujícím. Ovšem i když nešlo o práci zcela na úrovni a spíše přezíranou, neznamenal to, že by byl Diego Fuchs člověk bez inteligence. Naopak. Brzy se ukázalo, že tato úloha mu velmi dobře

Zaměstnanci Fuchsova podniku

sedí a že v ní dokáže být opravdu úspěšný. O svých počátcích napsal:

„Bylo to v roce 1902, seděl jsem v pražské kavárně u takzvané partie prasečí (pruské) a naslouchal vyprávění Vídeňáka, jenž oplýval chválou jakéhosi nového výrobku, jenž prý se setkal ve Vídni s ohromným úspěchem. Uprostřed jedné série jsem odložil tágo, řítíl jsem se jako divý k onomu Vídeňákovi a dozvěděl jsem se od něho něco, po čem jsem se dlouho pídil. A to: jistý Vídeňák uvedl, jak jsem se již z vyprávění dověděl, gramofon, skutečný gramofon na trh.

Naslouchal jsem, žasl jsem a pojal ihned určitý plán. Mých tehdejších sedm švestek bylo brzy sbaleno, a já jsem vyrazil do Vídně. V malé mansardní světnici jsem našel továrníka s vyhrnutými rukávy. Vedle něho pracovali dva chlapi a jeden truhlář. Po krátkém uvitání jsem

koupil bez dlouhého rozmýšlení celou řadu gramofonů, jež ani ještě nebyly hotovy, a čekal jsem jen, dokud pro mne rychle neupeklí jeden gramofon jako vzor. Byla to vysoká skříňka, natřená černou, červenou a zelenou barvou, ale měla již zařízení pro vhození mince.

Obchodní značka znázorňující lišku naslouchající hudbě z gramofonu. Soud o ni Fuchs prohrál

S tímto vzorkem jsem odjel do královéhradeckého kraje a prodal tam bez přehánění právě tolik gramofonů na splátky za cenu 45 zlatých, kolik hostinských jsem navštívil. Jako zálohu jsem žádal 15 zlatých. Měl jsem tedy již mimo své úspory provozní kapitál.“

Fuchs se stal nejspíš prvním „cestákem“ s hudebninami a hudebními stroji na našem území. Tento obor byl úplně nový, a tak to Fuchs jistě neměl zrovna jednoduché, když měl přemlouvat měšťany a majitele hostinců a restaurací, že si mají u něj pořídit gramofon, hrací skříň, tedy orchestrion, nebo samočinné piano. Měl ale dostatek vrozené drzosti a sebevědomí, zároveň uměl být dostatečně okouzlující a k tomu uměl výborně reagovat na novinky v oboru i na trhu. Nejprve se soustředil na oblast Královéhradeckého kraje a Podkrkonoší, protože severní Čechy dobře znal. Fuchs si ale brzy uvědomil, že aby mohl opravdu vydělávat, musí se posunout i dál do českých zemí. Nakonec správně usoudil, že nejlepším místem pro jeho výjezdy do celé země bude Praha. Vždyť se konec konců jednalo

o hlavní město, křižovatku obchodu a také centrum české kultury.

V roce 1903 se Fuchs oženil se Štěpánkou Egererovou a založil s ní rodinu. Protože se mu jako obchodníkovi vedlo mimořádně dobře a měl v Čechách zastoupení hned několika velkých firem, třeba německé společnosti Hupfeld, nakonec se v Praze usadil natrvalo a otevřel si kamenou prodejnu na Václavském náměstí. „...z prvního poschodí svého obchodu nechal jsem zvuky svého gramofonu řinout do ulic, a posluchači se shromažďovali v zástupech a naslouchali nábožně této hudbě,“ vzpomínal později Fuchs.

Klíčem k jeho úspěchu bylo nejen strategické uvažování, ale také ochota riskovat a aplikovat při obchodu nové metody, třeba plošnou inzerci, na kterou Fuchs velmi šikovně vsadil. Jeho inzeráty obsahovaly i velmi podrobné popisy jednotlivých strojů včetně jejich fotografií a zároveň v nich byly podrobně popsány i jejich výhody. A tak se v jeho inzerátu můžeme dočíst:

„Patria – Xylonella Picollo. Obsazení: 40 kláves, 24 pianových včetně 12 mandolinových, 12 xylofonových tonů, malý buben, triangl, činela, samočinné tlumení. (Průvod a xylofon lze libovolně vypnouti, hraje pak podobně šmytcové hudbě.) 12 hudebních čísel hrající. Telegrafická značka XYLOPIC. Skříň: šedá dubová bez lesku neb hnědá ořechová, třídičné dveře s vyřezáváním a okrasami, uprostřed ručně malovaná krajinka (na přání dle předlohy). Spodní prostor pro dva válce. Rozměry: Výška 244 cm, šířka 113 cm, hloubka 58 cm, prostor včetně závaží 73 cm. Váha orchestrionů 187 kg, poháněcího závaží ca 90 kg.“

Takovýmto způsobem měl Fuchs popsáno veškeré své zboží a k tomu ještě nezapomněl přidat:

„Samočinné ‚Patria‘ orchestriony a piana s pohonem na závaží neb elektřinu. – Samočinný vhod na jakýkoliv peníz. Každý stroj (dle přání stavěn pro silnou neb jemnou hru) nahrazuje celou hudební kapelu a dodává se se 2 válci hrajícími po 48 – 64 taktů, válcová píána s jedním válcem. Změna hudebních čísel velmi snadná, buď pouhou rukou, neb pomocí kliky. Železný rám. Stroje hodí se pro každou taneční místnost, koncertní síň, restauraci, kavárnu, dvoranu, restauraci zahradní, vinárnu, a t. d.“

Jedním z jeho nejprodávanějších modelů byl

„*orkestrion piano-mandolinový ORFEON (Žádný motor! Žádný akumulator! Žádné nebezpečné zlomení péra! Žádné výlohy s pohonem!), nejvelkolepější automatický orkestrion bez soutěže, vyluzuje nádhernou, svěží a příjemnou hudbu klavírní s průvodem hry zvonkové, bubnů a talířů, zvukně, a přece ne hřmotně...*“

Vedle hudebních skříní obchodoval Fuchs také s gramofony a fonografy a s nimi souvisejícími gramodeskami a fonografickými válečky, které se stávaly oblíbenou módou středních a vyšších vrstev. Nejprve prodával hlavně kovové gramodesky, ale jak se ve světě vyvíjely nové nosiče, Fuchs šel s dobou. Později navázal spolupráci s německou společností Electra, jejíž výrobky nesly Fuchsovu značku lišky sedící před gramofonem. Byl hlavním zástupcem i dalších zahraničních výrobců a společností, včetně britské The Gramophone Company. Dokonce se sám stal hudebním producentem, když na zapůjčené zařízení nahrával české písničky a hlasové záznamy vystoupení různých českých herců, jako byl například Otakar Mařák. Jeho značka FOX byla ovšem příliš podobná značce jedné ze společností, které Fuchs zastupoval. Soud s ní prohrál a nakonec se musel v roce 1913 této činnosti nadobro vzdát.

Jistě není překvapením, že se úspěšný podnikatel nakonec rozhodl přejít i na vlastní výrobu, a tak vznikla Fuchsova společnost První pražská továrna hudebních strojů a orchestrionů, která měla sídlo ve Vysočanech a zabývala se výrobou hudebních skříní i vývojem vlastních patentních strojů, které nesly název Gramonella. Na začátku 20. století firma úspěšně prosperovala, ale právě rok 1913, kdy Fuchs musel přestat po soudních rozepřích používat svoji značku FOX, znamenal

pro něj i dočasný konec v tomto odvětví obchodu. Zájem o hudební skříně se zmenšil a firma přestala prosperovat. Jen zázrakem z tohoto úpadku Fuchs však unikl a jako podnikatel přežil.

První světovou válku přežíval Fuchs v nejistotě jako všichni podnikatelé, protože válka obchodu právě neprospívala. Ani první republika pro něj nebyla právě jednoduchou zkouškou. Zájem o gramofony, fonografy a další technické vymoženosti se sice zvyšoval, třeba i díky rozvoji filmu, ale s roztříštěním Evropy na menší státy se daleko víc otevřel trh a v Čechách měl najednou Fuchs mnohem větší obchodní konkurenci, zastupující i další zahraniční výrobce. Přesto si nevedl špatně, a protože v Československu neexistovala v té době žádná větší nahrávací společnost, spojil se s německo-švédským výrobcem, firmou Carl Lindström AG.. Jen díky tomu přežila Fuchsova firma Novitas, která byla zároveň hlavní pobočkou koncernu na našem území, nastávající hospodářskou krizi, během níž se opět prodeje hudebních nosičů rapidně snižovaly. Fuchs se ovšem nevzdával a dokonce se opět pustil do vlastního produkce, tentokrát pod záštitou výrobce desek značky Parlophon. Mimochodem právě díky Fuchsovi vyšly první gramodesky Voskovce, Wericha a Ježka a vznikl velmi obsáhlý soubor původní české hudební i divadelní produkce, kde byly i nahrávky Anny Ondrákové, Karla Lamače, Jindřicha Plachty, Jára Kohouta a dalších.

V roce 1929 se stal předsedou svazu zastřešujícího výrobce a producenty hudebních nosičů a nástrojů v Čechách a v této funkci působil úspěšně až do roku 1938. Již o dva roky dříve byl nuceně vyvázán ze smlouvy s koncernem, který

se kvůli napjatému politickému ovzduší v Evropě pomalu stahoval z našeho trhu. Fuchs byl navíc Žid, dokonce člen představenstva Svazu Čechů-Židů vystupujícího otevřeně vůči nacistickému Německu a Adolfu Hitlerovi, a tak není divu, že se od něj jeho němečtí partneři odvraceli.

Prodejna Diego Fuchse v pasáži Republika (dnes již neexistující pasáž na Václavském nádraží) fungovala ještě na počátku Protektorátu Čechy a Morava pod vedením Fuchsových synů, kterým rodinnou firmu předal v roce 1938. Co následovalo, není třeba dlouho rozebírat. Majetek Židů byl zabaven, Židé zbaveni svých občanských práv a řada z nich postupně končila ve věznicích nebo koncentračních táborech. Diego Fuchs byl uvězněn i se svými syny již v prvních letech okupace, a právě nacisté byly důvodem, proč je dnes jméno Diega Fuchse prakticky neznámé.

Kromě dcery, která však odešla s manželem do Palestiny, zapříčinili nacisté vyhlazení celé rodiny. Diego Fuchs zemřel v Malé pevnosti Terezín

7. listopadu 1941, oficiálně na srdeční slabost. Po válce se ovšem k jeho zavraždění přiznal nechvalně proslulý velitel věznice Heinrich Jöckel, který Fuchse umlátil. O osm dní později to samé udělal i s jeho synem Josefem. Důvod pro jejich uvěznění dodnes není zcela jasný. Mohl mít Fuchs kontakty s odbojem? Nebo si to nacisté mysleli? Mohlo jít o jeho účast ve Svazu Čechů-Židů? Nebo hrál roli fakt, že Fuchsovi měli být poblíž Petšchkova paláce, sídla pražského gestapa? Každopádně v následujících dvou měsících zemřel i zbytek rodiny. Fuchsova žena zemřela přirozenou smrtí 11. prosince 1941, i když události, které potkaly její rodinu, k tomu jistě přispěly. Druhého syna Otakara zavraždili nacisté 5. ledna 1942 v Mauthausenu.

Po válce se Fuchsova dcera Eliška Klepetářová vrátila i se svým manželem do Československa a pokusila se navázat na podnikání svého otce. Po roce 1945 se jí to krátce dařilo, i když v dosti omezeném rozsahu. Tu už byl ovšem za dveřmi roku 1948, únor a po něm vyvlastňování majetku. Rudolf Klepetář byl zatčen – nejspíš kvůli jeho stykům v Palestině, ale pravděpodobnější je, že za tím bylo vydírání jeho ženy, aby se vzdala rodinného majetku, tedy obchodu a vily v Loučni. Podnik Diego Fuchse byl nakonec začleněn do Gramofonových závodů, až jako firma zcela zanikl. Dnes o jeho minulosti téměř nikdo neví, ani o jeho zakladateli.

Tomáš Hejna

MALÝ SLOVNÍČEK ZÁBAVNÍHO UMĚNÍ

Background a background music

Česky bychom řekli roští, nicméně background zní přeci jen lépe. Samotné background se používá jak na divadle, tak i při koncertech, kdy se zpěváci nechávají doprovázet tanečnický na pozadí – zkrátka pro své vystoupení potřebují taneční kulisu, aby se na podiu také něco hýbalo. Stejně tak bývá background užíváno jako doplněk v různých videoklipech, muzikálech – jednoduše všude, kde se na jevišti zpívá. Background music už je poněkud konkrétnější termín, kterým se

označuje hudba na pozadí, tedy doprovodná hudba, na kterou se divák nemusí při představení, například v divadle, soustředit, ale která dokresluje aktuální atmosféru na jevišti – drama, romantiku, prostředí tančírný, kavárny a podobně. Český překlad v tomto případě by zněl „hudba na pozadí“.

DIVADLO LUCIE BÍLÉ

21. 4. 2022 / 19:00	Láska je láska
22. 4. 2022 / 19:00	Láska je láska
23. 4. 2022 / 15:00	Láska je láska
25. 4. 2022 / 19:00	Mlčeti zlato
26. 4. 2022 / 19:00	Milionový údržbář
28. 4. 2022 / 19:00	Poslední ze žhavých milenců
05. 5. 2022 / 19:00	Láska je láska
06. 5. 2022 / 19:00	Láska je láska
07. 5. 2022 / 15:00	Láska je láska
08. 5. 2022 / 15:00	Recitál
13. 5. 2022 / 19:00	Na poslední chvíli
15. 5. 2022 / 15:00	Mlčeti zlato
19. 5. 2022 / 19:00	Láska je láska
20. 5. 2022 / 19:00	Láska je láska
21. 5. 2022 / 15:00	Láska je láska
22. 5. 2022 / 15:00	Poslední ze žhavých milenců

21. 4. 2022 / 19:00	Královny
23. 4. 2022 / 19:00	Příbuzné si nevybíráme
26. 4. 2022 / 19:30	Cavewoman
27. 4. 2022 / 19:00	Marcel Zmožek
30. 4. 2022 / 19:30	Caveman
03. 5. 2022 / 19:00	Víš přece, že neslyším, když teče voda
09. 5. 2022 / 19:00	Ondřej Provažník - S písněmi K. Gotta
10. 5. 2022 / 19:00	Nejstarší řemeslo
12. 5. 2022 / 19:30	Caveman
15. 5. 2022 / 18:00	Josef Zíma 90
16. 5. 2022 / 19:00	Když se zhasne
18. 5. 2022 / 19:00	Tři v tom
19. 5. 2022 / 19:00	Co takhle ke zpovědi...
23. 5. 2022 / 19:00	Krasavci na chmelu aneb Chlapy(i) jsou jen pro legraci
24. 5. 2022 / 19:00	Liga proti nevěře
25. 5. 2022 / 19:30	Caveman
27. 5. 2022 / 19:30	Žena je změna
30. 5. 2022 / 19:00	Dívčí válka
31. 5. 2022 / 19:00	Co vy na to, pane Šmoldas?

OLYMPIA

Havlíčkově náměstí 2
130 00, Praha 3

www.iolympia.cz
olysklad@volny.cz

NOVINKY V OLYMPII od autorů z Kolegia Artes

PŘIPRAVUJEME!

Autor:
Ivan Černý
Cena:
329 Kč
Stran:
234

Skutečné případy sexuálních zločinů, jak je zaznamenal během soudních řízení spisovatel a novinář Ivan R. Černý.

Autor:
Tomáš Hejna
Cena:
349 Kč
Stran:
318

Vila spisovatele Joe Hlouchy, Haškova socha v Kralupech, ale také unikátní most v Miřejovicích a další zajímavosti.

Autor:
Jan Žáček
Cena:
cca 329 Kč
Stran:
cca 240
Vychází v květnu

Detektivní román podle skutečného zločince z období první republiky, napsaný na základě autentických podkladů.